Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

FLYE – praktyczne narzędzia dla samorządów na rzecz aktywnego uczestnictwa młodzieży i edukacji finansowej

Jak skuteczniej angażować młodych ludzi w życie lokalnych społeczności? Jak rozwijać działalność młodzieżowych rad, wspierać inicjatywy młodych mieszkańców i przygotowywać ich do świadomego uczestnictwa w procesach demokratycznych? Jak uczyć młodzież odpowiedzialnego gospodarowania finansami i współdecydowania o wykorzystaniu środków publicznych?

Odpowiedzi na te wyzwania dostarcza projekt **FLYE – Financial Literacy for Innovative Youth Participation in Europe**, realizowany w ramach programu Erasmus+ z udziałem Stowarzyszenia Euroregion Karpacki.

Projekt łączy dwa istotne obszary: edukację finansową oraz aktywne uczestnictwo obywatelskie młodzieży. Jego celem jest rozwijanie kompetencji młodych ludzi w zakresie świadomego zarządzania finansami, planowania budżetu, podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz współdecydowania o sprawach dotyczących ich najbliższego otoczenia.

Szczególne znaczenie ma podejście oparte na budżetowaniu partycypacyjnym (Participatory Budgeting). Pozwala ono młodym ludziom poznać w praktyce mechanizmy demokracji lokalnej – od identyfikowania potrzeb społeczności, przez zgłaszanie i ocenę pomysłów, po planowanie wydatków i podejmowanie wspólnych decyzji dotyczących wykorzystania dostępnych środków.

Jedną z najważniejszych wartości projektu są opracowane materiały i narzędzia, które mogą być wykorzystywane również po zakończeniu jego realizacji. Stanowią one praktyczne wsparcie dla samorządów lokalnych, młodzieżowych rad gmin i powiatów, szkół, placówek edukacyjnych oraz organizacji pracujących z młodzieżą.

Co projekt FLYE oferuje samorządom?

1. **Narzędzia wspierające działalność młodzieżowych rad i rozwój lokalnej polityki młodzieżowej**

Młodzieżowe rady są ważnym instrumentem włączania młodych mieszkańców w życie publiczne i tworzenia przestrzeni do dialogu z władzami samorządowymi. Aby jednak ich działalność przynosiła realne efekty, potrzebne są nie tylko możliwości wyrażania opinii, ale również wiedza, umiejętności i narzędzia pozwalające młodym ludziom aktywnie uczestniczyć w procesach decyzyjnych.

Rezultaty FLYE mogą wspierać rozwój kompetencji młodzieżowych radnych w zakresie identyfikowania potrzeb lokalnej społeczności, przygotowywania propozycji działań, planowania budżetu, ustalania priorytetów i prezentowania własnych pomysłów władzom samorządowym.

Materiały mogą być wykorzystywane podczas spotkań młodzieżowych rad, warsztatów, debat i konsultacji społecznych, a także przy przygotowywaniu lokalnych inicjatyw i projektów skierowanych do młodych mieszkańców.

Korzyści dla samorządów: wzmocnienie działalności młodzieżowych rad, rozwijanie kompetencji ich członków, zwiększanie jakości dialogu z młodym pokoleniem oraz tworzenie warunków do bardziej świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa młodzieży w życiu lokalnym.

Fot. Szkolenia w Krakowie organizowane przez Euroregion

2. **Budżetowanie partycypacyjne – przygotowanie młodzieży do współdecydowania o sprawach lokalnych**

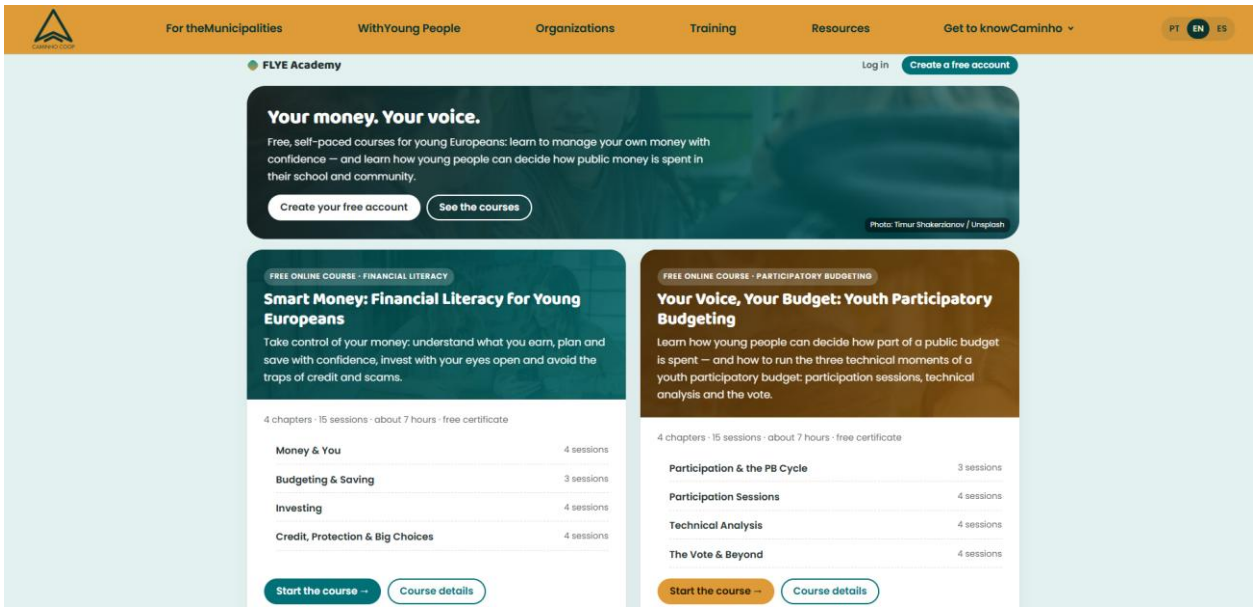
Jednym z kluczowych zagadnień projektu jest budżetowanie partycypacyjne, które pozwala poznać praktyczne mechanizmy współdecydowania o wykorzystaniu dostępnych środków.

Młodzi ludzie uczą się rozpoznawać potrzeby społeczności, przygotowywać propozycje projektów, szacować koszty, oceniać możliwości realizacji pomysłów i ustalać priorytety. Poznają również znaczenie dialogu, negocjacji i wspólnego podejmowania decyzji.

Wypracowane podejście może być inspiracją dla samorządów planujących rozwijanie lub doskonalenie budżetów obywatelskich, tworzenie młodzieżowych funduszy lokalnych czy organizowanie konkursów na inicjatywy młodzieżowe.

Korzyści dla samorządów: większe zaangażowanie młodych mieszkańców w sprawy lokalne, rozwijanie inicjatyw oddolnych oraz przygotowywanie młodzieży do świadomego udziału w konsultacjach i procesach decyzyjnych.

3. **Platforma edukacyjna FLYE – dostęp do wiedzy i zasobów online**

Platforma FLYE E-Platform stanowi cyfrowe środowisko edukacyjne wspierające rozwijanie kompetencji w zakresie edukacji finansowej i budżetowania partycypacyjnego.

Może być wykorzystywana przez młodzież, nauczycieli, edukatorów, trenerów oraz osoby odpowiedzialne za działania na rzecz młodych mieszkańców. Jest dodatkowym źródłem wiedzy i inspiracji do prowadzenia zajęć edukacyjnych, warsztatów i inicjatyw obywatelskich.

Korzyści dla samorządów: możliwość upowszechniania platformy wśród młodzieżowych rad, szkół, placówek edukacyjnych i organizacji młodzieżowych, a także zapewnienie młodym mieszkańcom dostępu do zasobów edukacyjnych niezależnie od miejsca zamieszkania.

Platforma: https://euflye.gnomio.com/

4. **Materiały szkoleniowe i edukacyjne – praktyczne wsparcie dla szkół podległych samorządom**

Istotnym obszarem wykorzystania rezultatów FLYE jest edukacja szkolna. Samorządy, jako organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe, mają możliwość upowszechniania opracowanych materiałów wśród dyrektorów, nauczycieli, wychowawców i uczniów.

Materiały dotyczą zagadnień związanych z edukacją finansową, planowaniem budżetu, gospodarowaniem dostępnymi środkami, podejmowaniem świadomych decyzji oraz budżetowaniem partycypacyjnym.

Mogą stanowić uzupełnienie zajęć z edukacji obywatelskiej, wiedzy o społeczeństwie, przedsiębiorczości i godzin wychowawczych, a także być wykorzystywane podczas warsztatów, projektów uczniowskich i działań samorządów uczniowskich.

Korzyści dla samorządów: możliwość wzbogacenia oferty edukacyjnej podległych szkół o praktyczne zagadnienia związane z finansami i aktywnością obywatelską, wsparcie nauczycieli w prowadzeniu angażujących zajęć oraz rozwijanie kompetencji młodzieży, które będą przydatne w dorosłym życiu.

5. **Gry i narzędzia symulacyjne – nauka przez działanie**

Projekt wykorzystuje aktywne metody edukacyjne, które pozwalają młodym ludziom poznawać mechanizmy podejmowania decyzji poprzez praktyczne doświadczenie, współpracę i rozwiązywanie konkretnych problemów.

Gry, ćwiczenia i symulacje związane z procesami demokratycznymi i gospodarowaniem ograniczonymi zasobami pomagają zrozumieć, jak przebiega dyskusja nad potrzebami społeczności, ustalanie priorytetów i podejmowanie wspólnych decyzji.

Korzyści dla samorządów: możliwość wykorzystania narzędzi podczas warsztatów dla młodzieżowych rad, zajęć szkolnych, spotkań samorządów uczniowskich i wydarzeń edukacyjnych. To atrakcyjna forma rozwijania umiejętności współpracy, argumentowania, odpowiedzialności i krytycznego myślenia.

Fot.: Mobilność młodych z różnych krajów na Cyprze i we Włoszech

6. **Manifest Demokracji Młodych i rekomendacje – inspiracja do rozwijania dialogu z młodzieżą**

Ważnym rezultatem projektu jest Manifest Demokracji Młodych, podkreślający znaczenie aktywnego uczestnictwa młodych ludzi w życiu demokratycznym i ich prawa do współdecydowania o sprawach, które ich dotyczą.

Materiał może stanowić punkt wyjścia do rozmów o potrzebach młodego pokolenia, jego oczekiwaniach wobec instytucji publicznych oraz możliwościach zwiększania jego wpływu na decyzje podejmowane na poziomie lokalnym.

Korzyści dla samorządów: inspiracja do rozwijania polityki młodzieżowej, wzmacniania roli młodzieżowych rad, organizowania konsultacji społecznych i budowania trwałych mechanizmów dialogu między młodymi mieszkańcami a władzami lokalnymi.

7. **Dobre praktyki europejskie – możliwość czerpania z doświadczeń innych samorządów**

Projekt FLYE realizowany jest w międzynarodowym partnerstwie obejmującym organizacje z kilku krajów Europy. Współpraca umożliwiła wymianę doświadczeń oraz poznawanie różnych podejść do edukacji finansowej, budżetowania partycypacyjnego i angażowania młodzieży w życie publiczne.

Korzyści dla samorządów: możliwość czerpania inspiracji z zagranicznych rozwiązań, poznawania nowych metod pracy z młodzieżą i dostosowywania sprawdzonych praktyk do lokalnych potrzeb.

Fot.: Mobilność młodych oraz spotkania z samorządowcami z różnych krajów w Portugalii

Polska inicjatywa pilotażowa – przykład praktycznego zaangażowania młodzieży

Ważnym elementem polskiej części projektu, realizowanej przez Stowarzyszenie Euroregion Karpacki, była inicjatywa **Discover Cisna NextGen Media Project**, wybrana w ramach konkursu na projekty młodzieżowe. Inicjatywa realizowana przy zaangażowaniu Gminy Cisna oraz Młodzieżowej Rady Gminy Cisna pokazała, jak samorząd może wspierać młodych ludzi w rozwijaniu własnych pomysłów, zdobywaniu praktycznych umiejętności i aktywnym promowaniu swojej miejscowości.

W jej ramach młodzi uczestnicy rozwijali kompetencje medialne i kreatywne, pracując nad sposobami prezentowania i promowania swojej miejscowości. Warsztaty obejmowały zagadnienia związane z wykorzystaniem mediów społecznościowych do promocji lokalnych inicjatyw i atrakcji, tworzeniem angażujących treści internetowych, fotografią mobilną i krótkimi formami wideo, a także bezpieczeństwem w sieci i odpowiedzialnym publikowaniem treści. Zajęcia miały zarówno charakter stacjonarny, jak i terenowy – uczestnicy zdobywali wiedzę i poznawali narzędzia podczas spotkań, a następnie wykorzystywali je w praktyce, tworząc materiały fotograficzne i filmowe. Warsztaty pozwoliły im zdobywać praktyczne umiejętności, współpracować przy realizacji własnej

inicjatywy i aktywnie włączać się w działania na rzecz lokalnej społeczności. Jednocześnie zakupiono sprzęt wykorzystywany podczas działań, który pozostanie do dyspozycji młodzieży i będzie służył dalszemu rozwijaniu zdobytych umiejętności. Dzięki temu uczestnicy, szczególnie członkowie Młodzieżowej Rady Gminy, mogą kontynuować tworzenie i publikowanie materiałów promujących Cisną, jej walory turystyczne, lokalne inicjatywy i wydarzenia, wspierając tym samym promocję gminy.

Przykład ten pokazuje, jak można wspierać młodzież w przechodzeniu od pomysłu do konkretnego działania. Może stanowić inspirację dla samorządów do organizowania konkursów na inicjatywy młodzieżowe, wspierania oddolnych pomysłów i tworzenia przestrzeni, w której młodzi mieszkańcy mogą rozwijać własne przedsięwzięcia.

Fot.: Warsztaty młodych z Gminy Cisna

Rezultaty FLYE – zasoby do dalszego wykorzystania przez samorządy

Wartością projektu FLYE jest możliwość dalszego wykorzystywania opracowanych materiałów i narzędzi przez samorządy, szkoły, młodzieżowe rady i organizacje społeczne. Nie są one przeznaczone wyłącznie dla uczestników projektu – mogą służyć kolejnym grupom młodych ludzi oraz instytucjom zainteresowanym rozwijaniem edukacji finansowej i aktywności obywatelskiej.

Samorządy mogą wykorzystać rezultaty projektu na kilku uzupełniających się poziomach: wspierając działalność młodzieżowych rad, rozwijając mechanizmy konsultacji i budżetowania partycypacyjnego, upowszechniając narzędzia edukacyjne w podległych szkołach oraz zachęcając lokalne organizacje do podejmowania inicjatyw skierowanych do młodzieży.

FLYE pokazuje, że edukacja finansowa może być czymś więcej niż nauką zarządzania pieniędzmi. Może stać się również narzędziem kształtowania świadomych, odpowiedzialnych i aktywnych obywateli, którzy potrafią współpracować, przedstawiać swoje potrzeby i mieć realny wpływ na otaczającą ich rzeczywistość.

Zachęcamy samorządy, szkoły, młodzieżowe rady i organizacje pracujące z młodymi ludźmi do zapoznania się z rezultatami projektu i wykorzystywania opracowanych narzędzi w swoich działaniach.

Przydatne linki:

- Strona projektu FLYE: https://flye-project.eu/
- Platforma edukacyjna FLYE: https://euflye.gnomio.com/
- Rezultaty projektu: https://flye-project.eu/results/
- Materiały informacyjne i komunikacyjne: https://flye-project.eu/open-sources/
- Stowarzyszenie Euroregion Karpacki: https://www.karpacki.pl/

O projekcie FLYE

Projekt *FLYE – Financial Literacy for Innovative Youth Participation in Europe* został współfinansowany ze środków programu Erasmus+ Unii Europejskiej.

FLYE to międzynarodowy projekt realizowany w ramach programu Erasmus+, którego celem jest rozwijanie kompetencji finansowych młodzieży oraz wzmacnianie jej udziału w życiu publicznym i procesach demokratycznych. Projekt łączy edukację finansową z praktyczną nauką aktywności obywatelskiej, w szczególności poprzez poznawanie zasad budżetowania, podejmowania decyzji i budżetu partycypacyjnego. Jest skierowany przede wszystkim do młodych ludzi, a jego rezultaty obejmują praktyczne materiały edukacyjne, narzędzia i rozwiązania wspierające zaangażowanie młodzieży.

Projekt realizowany jest przez międzynarodowe partnerstwo organizacji z sześciu krajów europejskich: Słowenii, Włoch, Portugalii, Cypru, Luksemburga i Polski. Partnerstwo tworzą: ZAVOD – CERC (lider projektu), L'isola che c'è, GECT GO/EGTC GO, Caminho Coop, KEHSIA, C.I.P. Citizens in Power oraz **Stowarzyszenie Euroregion Karpacki**.